

STYRESAK

GÅR TIL: Styremedlemmer
FØRETAK: Helse Vest RHF

DATO: 17.08.2020
SAKSHANDSAMAR: Ola Jøsendal og Carina Paulsen Mæland
SAKA GJELD: **Regional plan psykisk helse - handlingsplan**

ARKIVSAK: 2019/8185
STYRESAK: **098/20**

STYREMØTE: **02.09. 2020**

FORSLAG TIL VEDTAK

Styret i Helse Vest RHF legg forslag til handlingsplan for psykisk helsevern 2020-2024 til grunn for vidare utvikling av tenestene innan psykisk helsevern.

Handlingsplanen blir sendt helseføretaka og dei private ideelle til oppfølging.

Helseføretaka må vurdere oppfølging og finansiering av tiltaka i dei årlege budsjettprosessane.

Styret blir halde orientert om framdrift og oppfølging av tiltaka to gongar i året.

Oppsummering

Saka gjeld forslag til handlingsplan knytt til regional plan for psykisk helse i Helse Vest 2020-2024, som ble behandla i styret 7.11.2019, styresak 110/19.

Handlingsplanen gjev føringar for kva tiltak som vert prioritert i 2020-2021. Handlingsplanen reflekterer innspela frå styret. I vedlegget finn ein eit oversyn over alle tiltak som er omtalt i planen.

Planen skal vere retningsgivande for utvikling av tenestene innan psykisk helsevern i helseføretaka og dei private aktørane innan psykisk helsevern i regionen.

Fakta

Styret i Helse Vest RHF vedtok i sak 110/19, møte 7.11.2019, regional plan for psykisk helse 2020-2024. Planen viser korleis Helse Vest RHF vil utvikle tenestetilbodet til personar med psykiske lidingar med bakgrunn i det ansvaret Helse Vest har på dette området.

Styret ønska at det blei laga ei handlingsplan med prioriterte tiltak. Det er no laga forslag til handlingsplan for perioden 2020–2024. Handlingsplanen er vedlagt.

Kommentarar

1. Innhaldet i planen

Målgruppa for handlingsplanen er leiarar på alle nivå innan psykisk helsevern.

Planen skal vere retningsgivande for utvikling av tenestene innan psykisk helsevern i helseføretaka og dei private aktørane innan psykisk helsevern i regionen.

Helseføretaka og dei private skal følgje opp tiltaka i eige planarbeid og i dei årlege budsjettprosessane.

Helseføretaka og dei private skal rapportere på tiltaka i handlingsplanen.

Tiltaka i handlingsplanen skal sikre:

- tidleg avklaring og tidleg hjelp for pasientane
- medverknad, val og frivilligheit for pasientane
- gode pasientforløp
- høgast prioritet til barn og unge
- at tenestene tek i bruk og utvikler nye arenaer for tenesteyting

Handlingsplanen gir føringar for kva tiltak som skal ha prioritet 2020-2021:

Tiltak	Ansvar	Frist
Felles mottak av tilvisingar til psykisk helsevern innan kvart sjukehus- eller DPS område	Lokalt helseføretak	Medio 2021
Revidere samarbeidsavtalar mellom lokalt helseføretak og alle private aktørar innan psykisk helsevern	Lokalt helseføretak	Medio 2021
Utvikle samhandlingsforløp for barn og unge, etter modell av «Barn og unges helseteneste» i Helse Fonna	Arbeidet er sett i gang i dei andre føretaka med bistand frå Helse Fonna. Helse Vest bidrar med regional koordinering og prosjektstøtte	Ferdigstilt 2021
Alle poliklinikkane for barn og unge skal ha samarbeidsordningar med kommunane for konsultasjon og gjensidig rettleiing, slik at barn og unge og familien deira får hjelp på rett stad.	Lokalt Helseføretak. Dette er et sentralt tiltak som også må sjåast i samanheng med Nasjonal helse- og sjukehusplan, Oppdragsdokumentet 2020 og Helsedirektoratets arbeid med rettleiar knytt til samarbeid og samhandling. Det heng også saman med «Barn og unges helseteneste»	2020
Sikre at pakkeforløpa blir innført og følgt opp	Lokalt helseføretak. Arbeidet går føre seg og blir følgt opp med jamleg kontakt med helseføretaka og private ideelle. Det går også føre seg nasjonal evaluering. Den regionale implementeringsgruppa har jamleg møte og utvekslar erfaringar så lengje det er behov for det.	2020
Utvikle fleire arbeidsretta tiltak som del av behandlingstilbodet, og ha særskilt merksemd på meistring for barn og unge i skule og arbeid	Lokalt og regionalt Helseføretak. Følgje utvikling m.a. ved bruk av regional registreringsrutine for arbeidsretta behandling, og utvikle tilbod om arbeidsretta behandling der det ikkje er utvikla.	2020

Vidare utbreiing av eMeistring i regionen og til nye pasientgrupper, samt legge til rette for å ta i bruk videokonsultasjonar	Lokalt og regionalt helseføretak. Det er etablert eit eige prosjekt for utbreiing av eMeistring i alle føretak. Bruk av videokonsultasjonar er under utprøving i alle føretaksområda .	2021
Alle helseføretak bør tilby eit breitt behandlingstilbod til pasientar med psykoselidingar, jf. piloten i Helse Bergen om medikamentfri behandling.	Lokalt og regionalt helseføretak. Helse Vest og Helse Bergen bidreg med erfaringsoverføring til alle helseføretak, og det blir gjennomført ein kartlegging i alle DPS av behandlingstilbodet til pasientar med psykoselidingar. Rapporten frå piloten i Bergen blir lagt til grunn for vidare tiltak	2021
Vidareutvikling av sikkerheitspsykiatrien i Helse Vest, hernader dimensjonering, samarbeid og kompetanseheving	Helse Vest leiar arbeidet, helseføretak, regionalt brukarutval og konserntillitsvalt bidreg i arbeidet.	2021

Det vil årleg bli revidert kva tiltak som bør følgjast særskilt.

Det blir føreslått at handlingsplanen blir sendt helseføretaka og dei private ideelle institusjonane til oppfølging.

Helseføretaka må i samband med budsjettbehandling gjere eigne vurdering av tiltak og kostnader.

2. Oppfølging av kommentarar frå styret, styremøte 110/19:

I styremøte 110/19 blei det peika på nokre tema som skal bli følgt opp:

- Auka fokus på pårørande i det vidare arbeidet
- Meir fokus på gruppetilbod i læring og meistring
- Tett oppfølging med kommunane i forhold til alvorleg psykisk sjuke pasientar og bruk av tvang
- Pasientar som blir tilvist til spesialisthelsetenesta blir vurderte og teke inn til konsultasjon, og ikkje avvist
- Tett oppfølging med kommunane i forhold til alvorleg psykisk sjuke pasientar og bruk av tvang
- Samhandling med somatikk bør forsterkast
- Rapportering om barn i barnevern i løpet av 2020

Det er fagavdelinga si vurdering at det styret har peika på i styremøte 110/19 er sikra god oppfølging gjennom oppdragsdokumentet, den regionale planen, og handlingsplanen.

Konklusjon

Styret i Helse Vest RHF legg forslag til handlingsplan for psykisk helsevern 2020-2024 til grunn for vidare utvikling av tenestene innan psykisk helsevern.

Handlingsplanen blir sendt helseføretaka og dei private ideelle til oppfølging.

Helseføretaka må vurdere oppfølging og finansiering av tiltaka i dei årlege budsjettprosessane.

Styret blir halde orientert om framdrift og oppfølging av tiltaka to gongar i året.

Regional plan for psykisk helsevern 2020-2024 i Helse Vest

Handlingsplan

Dei viktigaste premissa for planarbeidet:

- Planen skal vere komplementær til oppdragsdokumentet
- Planen skal gje føring for prioritering mellom oppgåver
- Planen skal konkretisere tiltaka med tidsfrist og ansvar

Målsetting med og målgruppe for handlingsplanen:

- Planen skal vere retningsgivande for utvikling av tenestene innan psykisk helsevern i helseføretaka og dei private aktørane innan psykisk helsevern i regionen
- Helseføretaka og dei private skal følgje opp tiltaka i eige planarbeid og i dei årlege budsjettprosessane
- Helseføretaka og dei private skal rapportere på tiltaka i handlingsplanen
- Målgruppa for handlingsplanen er leiarar på alle nivå innan psykisk helsevern

Tiltaka i handlingsplanen skal sikre:

- tidleg avklaring og tidleg hjelp for pasientane
- medverknad, val og frivilligheit for pasientane
- gode pasientforløp
- høgast prioritet til barn og unge
- at tenestene tek i bruk og utviklar nye arenaer for tenesteyting

Tiltak i handlingsplanen:

	Tiltak	Ansvar	Frist
	Felles mottak av tilvisingar til psykisk helsevern innan kvart sjukehus- eller DPS område	Lokalt helseføretak	Medio 2021
	Revidere samarbeidsavtalar mellom lokalt helseføretak og alle private aktørar innan psykisk helsevern	Lokalt helseføretak	Medio 2021
	Utvikle samhandlingsforløp for barn og unge, etter modell av «Barn og unges helseteneste» i Helse Fonna	Lokalt helseføretak. Arbeidet er sett i gang i dei andre føretaka med bistand frå Helse Fonna. Helse Vest bidrar med regional koordinering og prosjektstøtte	Ferdigstilt 2021

Alle poliklinikkane for barn og unge skal ha samarbeidsordningar med kommunane for konsultasjon og gjensidig rettleiing, slik at barn og unge og familien deira får hjelp på rett stad.	Lokalt helseføretak. Dette er et sentralt tiltak som også må ses i samanheng med Nasjonal helse- og sjukehusplan, Oppdragsdokumentet 2020 og Helsedirektoratets arbeid med rettleiar knytt til samarbeid og samhandling. Det heng også saman med «Barn og unges helseteneste»	2020
Sikre at pakkeforløpa blir innført og følgt opp	Lokalt og regionalt helseføretak. Arbeidet går føre seg og blir følgt opp med jamleg kontakt med helseføretaka og private ideelle. Det går også føre seg nasjonal evaluering. Den regionale implementeringsgruppa har jamleg møte og utvekslar erfaringar så lengje det er behov for det.	2020
Utvikle fleire arbeidsretta tiltak som del av behandlingstilbodet, og ha særskilt merksemd på meistring for barn og unge i skule og arbeid	Lokalt helseføretak Følgje utvikling m.a. ved bruk av regional registreringsrutine for arbeidsretta behandling, og utvikle tilbod om arbeidsretta behandling der det ikkje er utvikla.	2020
Vidare utbreiing av eMeistring i regionen og til nye pasientgrupper, samt legge til rette for å ta i bruk videokonsultasjonar	Lokalt og regionalt helseføretak Det er etablert eit eige prosjekt for utbreiing av eMeistring i alle føretak. Bruk av videokonsultasjonar er under utprøving i alle føretaksområda .	2021
Alle helseføretak bør tilby eit breitt behandlingstilbod til pasientar med psykoselidingar, jf. piloten i Helse Bergen om medikamentfri behandling.	Lokalt og regionalt helseføretak Helse Vest og Helse Bergen bidreg med erfaringsoverføring til alle helseføretak, og det blir gjennomført ein kartlegging i alle DPS av behandlingstilbodet til pasientar med psykoselidingar. Rapporten frå piloten i Bergen blir lagt til grunn for vidare tiltak	2021
Vidareutvikling av sikkerheitspsykiatrien i Helse Vest, herunder dimensjonering, samarbeid og kompetanseheving	Regionalt og lokalt helseføretak Helse Vest leiar arbeidet, helseføretak, regionalt brukarutval og konserntillitsvalt bidreg i arbeidet.	2021
Auke andel epikriser sendt ut innen 1 dag etter utskrivingsdato frå døgntil behandling	Lokalt helseføretak	2020-2021

	Bruk av og førekomst av tentative timar skal bli redusert	Lokalt helseføretak	2020-2021
	Reinnleggingar innan dag 5 skal reduserast	Lokalt helseføretak	2020-2021

Det blir føreteke ein årleg revisjon av kva tiltak som bør følgjast særskilt.

Vedlegg til handlingsplanen:

- Alle tiltak frå regional plan

Vedlegg

Oversikt over alle tiltak i planen

	God tilgang med tidleg avklaring og tidleg hjelp	Oppfølging	Tidspunkt
1	Utvikle samhandlingsforløp for barn og unge, etter modell av «Barn og unges helseteneste» i Helse Fonna	Arbeidet er sett i gang i dei andre føretaka med bistand frå Helse Fonna. Helse Vest bidrar med regional koordinering og prosjektstøtte	2019-2021
2	Alle poliklinikkane for barn og unge skal ha samarbeidsordningar med kommunane for konsultasjon og gjensidig rettleiing, slik at barn og unge og familien deira får hjelp på rett stad.	Dette er et sentralt tiltak som også må ses i samanheng med Nasjonal helse- og sjukehusplan, Helsedirektoratets arbeid med rettleiar knytt til samarbeid og samhandling. Det heng også saman med «Barn og unges helseteneste» Jf også oppdragsdokumentet pkt 4	Heile perioden
3	Implementere samhandlingsforløp om kartlegging og utgreiing av psykisk helse og rus hos barn i barnevernet	Disse vil bli implementert i helseføretaka når de ligg føre	2019-2020
4	Utvikle og drive nasjonalt nettverk for kompetanseutvikling og betre behandlingstilbodet til unge med skadelig seksuell åtferd	Helse Vest leier interregionalt prosjekt for kompetanseutvikling som vil vere avslutta i 2021	2019-2020
5	Følgje opp det lovpålagde ansvaret og funna i fagrevisjonen når det gjeld barn som pårørnde	Helseføretaka	2019-2020
6	Vidareutvikle system for tidleg avklaring / tidleg hjelp i samarbeid med kommunane/fastlegane	Helseføretaka	2020
7	Redusere ventetida og sikre oppfølging utan uønskt venting.	Det er sett egne krav til ventetid i styringsdokumentet for 2020 og i pakkeforløpa er det sett krav til oppfølging.	Heile perioden

	Medverknad, val og frivilligheit	Oppfølging	Tidspunkt
1	Alle einingar/klinikkar bør bruke erfaringskonsulentar.	Alle helseføretak nyttar erfarings-konsulentar. Føretaka må vurdere utviding av ordninga.	Heile perioden

2	Tenestene skal vidareutviklast med basis i recovery-basert og verdibasert tilnærming	Helseføretaka	Heile perioden
3	Ta i bruk samvalsverktøy for psykose på Helsenorge.no	Tiltaket er teke inn i styringsdokument til helseføretaka	2019-2020
4	Ta initiativ til og delta i utvikling av samvalsverktøy innanfor fleire psykiske lidingar	Tiltaket er teke inn i styringsdokument til helseføretaka	Heile perioden
5	Styrkje kunnskapsgrunnlaget om medikamentfri behandling gjennom dokumentasjon og forskning og leggje til rette for erfaringsoverføring mellom einingar og føretak	Helse Vest og Helse Bergen formidlar rapport og legg til rette for erfaringsoverføring	Heile perioden
6	Auke kompetansen om psykisk helsevernlova, mellom anna gjennom e-læringskurs	Helseføretaka og Helse Vest	2020-2024
7	Alle DPS-a bør tilby eit breitt behandlingstilbod til pasientar med psykoselidningar, jf. Piloten i Helse Bergen	Helse Vest og Helse Bergen bidreg med erfaringsoverføring til alle helseføretaka	2020
8	Følgje opp handlingsplanar for rett og redusert bruk av tvang	Helseføretaka.	Heile perioden

	Integrerte tenester og gode pasientforløp	Oppfølging	Tidspunkt
1	Sikre at pakkeforløpa innføres og følges opp.	Arbeidet går føre seg og blir fulgt opp med jamleg kontakt med helseføretaka og private ideelle. Det går også føre seg nasjonal evaluering.	2019-2021
2	Utvikle fleire arbeidsretta tiltak som del av behandlingstilbodet, og ha særskilt merksemd på meistring for barn og unge i skule og arbeid	Helseføretaka	2019/2020
3	Styrke kompetansen knytt til flyktningar og innvandrarar m.a. gjennom faglege samlingar	Helse Stavanger inviterar til faglege samlingar	Heile perioden
4	Nytte samarbeidsavtalane mellom helseføretaka og	Helseføretaka	Heile perioden

	avtalespesialistane til å utvikle ei god oppgåvefordeling og nært fagleg samarbeid og tettare integrering av avtalespesialistane		
5	Halde fram å styrkje DPS-a, slik at fleire pasientar kan få tilbod lokalt.	Ligg i styringsdokument til helseføretaka (den «gylne regel»)	Innan 2020
6	Vidareutvikle tenestene til pasientar med rusproblem ved DPS-a	Helseføretaka	I heile perioden
7	Vurdere kapasitet på og bruk av sikkerheitsplassane	Helse Vest leiar arbeidet, helseføretaka deltek. Arbeidet går føre seg.	2019
8	Vurdere korleis tenestene til pasientar med stort hjelpebehov både i spesialisthelsetenesta og kommunane kan samordnast betre.	Tiltaket blir følgt opp i samband med Nasjonal helse- og sjukehusplan og etablering «helsefelleskapa»	Heile perioden

	Utvikling/vidareutvikling av nye arbeidsmåtar	Oppfølging	Tidspunkt
1	Vurdere om det er grunnlag for å etablere fleire ACT/FACT-team i samarbeid med kommunane	Dette tiltaket er også sentral i samband med helsefelleskapa og samarbeid om utvalde grupper	2020
2	Ta initiativ til å kartleggje AAT-bruken i regionen for å få mest mogleg nytte av desse teama	Helse Vest tar initiativ til eit kartlegging i samarbeid med helseføretaka	2020
3	Vidare utbreiing av eMeistring i regionen og til nye pasientgrupper, samt legge tilrette for å ta i bruk videokonsultasjonar	Helse Vest i samarbeid med Helse Bergen og dei andre helseføretaka	2020
4	Etablere og vidareutvikle intensive behandlingsmetodar med dokumentert effekt	Helseføretaka	Heile perioden

	Kunnskapsbaserte tenester, kvalitet og forbetring	Oppfølging	Tidspunkt
1	Framleis satse på systematisk kunnskapsutvikling og forskning i heile føretaksgruppa	Helseføretaka og Helse Vest m.a. gjennom samarbeidsorganet for forskning og innovasjon	Heile perioden
2	Vidareutvikle gode system for systematisk evaluering og forbetring av behandlingstilbodet	Helseføretaka	Heile perioden
3	Ta initiativ til å utvikle fleire kvalitetsregister	Helseføretaka	Heile perioden

4	Nytte faglege revisjonar som del av forbetningsarbeidet	Helse Vest i samarbeid med helseføretaka	Heile perioden
5	Auke kompetansen innanfor forbetningsmetodikk	Helseføretaka	Heile perioden
6	Legge til rett for god leiar og medarbeidarutvikling	Helseføretaka	Heile perioden
7	Bidra med kunnskap og kompetanse som kan gjere kommunane betre i stand til å førebyggje psykiske lidingar	Helseføretaka	Heile perioden